

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра практики англійської мови

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземних мов

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ”

Кафедра індосвропейських мов

***“Сучасні проблеми германського та романського
мовознавства”***

Матеріали

***Міжнародної науково-практичної
конференції***

Рівне

2016

ББК 81.0
С 91
УДК 81

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 15 квітня 2016 року, Рівне. – 510, [2]с.

До збірника увійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні проблеми германського та романського мовознавства”, присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов.

Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри індоєвропейських мов (Національний університет “Острозька академія”);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент, старший судовий експерт ЛНДІСЕ (Рівненський державний гуманітарний університет)

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 3 від 31.03.2016 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

6. Медведева Е. В. Рекламная коммуникация / Е. В. Медведева. – М. : Эдиториал УРСС, 2003. – 174 с.
7. Пронина Е. Е. Психологическая экспертиза рекламы. Теория и методика психотехнического анализа рекламы / Е. Е. Пронина. – М. : 2000. – 266 с.
8. Романюк С. К. Типологічні особливості функціонування рекламного дискурсу / С. К. Романюк // Вісник Житомирського державного університету. – Вип. 54. Філологічні науки. – 2010. – С. 228 – 231.
9. Стрельченко Д. В. Мовні засоби англомовного рекламного дискурсу / Д. В. Стрельченко // Філологічні тракти. – Том 4. – № 1. – 2012. – С. 115 – 118.

Н.И.Вовчук

Ровно

СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ МИКРОПОЛЯ НЕОЛЕКСЕМ В РУССКОЙ ПОЭЗИИ КОНЦА XX ВЕКА

В XX веке интенсивно происходило пополнение словарного состава русского языка неологизмами. Очень часто к созданию необычных неолексем прибегали известные русские поэты (Е. Евтушенко, В. Ахмадулина, А. Вознесенский и др.), а также малоизвестные (О. Поскребышев, А. Щупалов, А. Юдахин и др.). Для описания поэтических неологизмов мы использовали полевой принцип их анализа. Объединение индивидуально-авторских новообразований идет по словообразовательному форманту, чаще суффиксальному, поскольку конечный компонент обычно передает родовой классифицирующий признак обозначаемых реалий. Такие объединения слов мы называем, вслед за Р. Ю. Накитковой (3), словообразовательными микрополями.

Внутри лексико-грамматического класса имени существительного среди поэтических неолексем выделяем 4 макрополя: отвлеченности, имени

лиц, конкретной предметности, места. Рассмотрим их:

Макрополе отвлеченности включает такие словообразовательные микрополя:

1) СМ-поле имен состояния:

а) композиты + -ств-: Всеизлазово, Скок-Поскоково, Краснощеково (Е.Евтушенко);

б) -ин-: Надеждино, Нараспашкино, Обольшаньино, Обещаньино (Е.Евтушенко), непогодина (И.Ляпин);

в) -ов-: Жестоково, Несмышленово (Е. Евтушенко);

г) пред-: пред-хаос, пред-война, пред-весна, пред-свет (Б.Ахмадулина), предненастье (Н.Злотников);

д) -иц-: синевица: А.Землянский;

е) композиты гибридного характера: ночество (О.Поскребышев), жужжизнь, навсегданьица (С.Кирсанов), лишенство (Ф.Искандер), ква-ква-кония (С.Наровчатов), Зимарь, кукурьеца (А.Вознесенский);

е) безаффиксность: близь (В.Савельев);

ж) субстантивация: Снись, Сплю, спи, Спишь (С.Шрсанов), зевательное (А.Парщиков);

з) -явин-: уснявин(ы), проснявин(ы) (С.Кирсанов);

2) СМ-поле имен качества:

а) все-: все-белизна (В.Ахмадулина);

б) -ств-: зверство (Б.Слуцкий);

3) СМ-поле имен действия:

а) композиты гибридного характера; кубийство (А.Вознесенский)

б) безаффиксность: вяк, пал (Д.Сухарев).

Макрополе имен лиц включает такие словообразовательные микрополя (СМ-поля): СМ-поле сущего (живого), СМ-поле имен действия, СМ-поле имен состояния и СМ-поле качества. Рассмотрим эти поля:

1) СМ-поле сущего (живого):

а) пред-: пред -брат (Б.Ахмадулина);

- б) –ич: старич, людич, сонич(и) (С.Кирсанов);
- в) -явин-: Всеснявин (С.Кирсанов);
- г) -евич-; соневич (С.Кирсанов);
- д) -ыш: ирландыш (Е.Евтушенко);
- е) -еныш; воробьеныш (А.Рывлин), графьеныш (Е.Евтушенко), не найденыш (А.Вознесенский);

е) композиты гибридного характера: Людмилая, лесалка, кабарышня, кабабушка (А.Вознесенский);

2) СМ-поле имен действия:

- а) -тель: глотатель (Т.Бек), даятель (Л.Завальнюк);
- б) -есс(а): критикесса (А. Юдахин);
- в) -ч-: любичи, губичи (С.Кирсанов);
- г) -арь; снарь, сонарь (С.Кирсанов);
- д) -ир: снир(и) (С.Кирсанов);
- е) -ай (-атай): снатай, заспатаи, крепкоспаи (С.Кирсанов);
- е) композиты гибридного характера; велолихачи (Е.Винокур), заплачки (А. Прокофьев), спящерицы (С.Кирсанов);

3) СМ-поле имен состояния:

- а) композиты: гореходы, гордоходы (М. Аввакумова), провинцилюдки (О.Хлебников);
- б) композиты гибридного характера: духарики (А. Щупалов), никударики (С.Кирсанов);

4) СМ-поле качества представляют композиты гибридного характера: матиссница, пикассница (П. Вегин), человолки, Поэтарх (А.Вознесенский).

Макрополе предметности образует СМ-поле имен орудия действия:

- а) -арь: финкарь (Е. Евтушенко);
- б) субстантивация: протрубило (А.Парщиков);
- в) композиты гибридного характера: язун, нечесы, заглатьк (А.Вознесенский);

В макрополе имен места существует СМ-поле местности:

- а) композиты + -й: редкоборье (А.Прокофьев);
- б) -ств-: чердачество (Н.Кислик);
- в) за-...-й-: залужье (А.Прокофьев);
- г) без-...-й-: безглыбье (Б.Ахмадулина).

Макрополе признака состоит из 4 СМ-полей: СМ-поля отношения, СМ-поля качества, СМ-поля свойства, СМ-поля принадлежности. Итак, СМ-поле отношения представляет собой новообразования с:

- а) пред-: пред-магазинная, пред-Ладожская, пред-родствен (Б.Ахмадулина);
- б) над-: над-Ладожская (Б.Ахмадулина);
- в) -ян: метеляны (А.Прокофьев).

СМ-поле качества представляет:

- а) пред-: пред-мертва (Б. Ахмадулина);
- б) до-: до-утренние (Б. Ахмадулина);
- в) пре-: преласков, превесел (Б. Ахмадулина);
- г) композиты гибридного характера: поэторхальны (А.Вознесенский).

В СМ-поле принадлежности входят образования с -ич-: старичьи, царичьи, Аленичьи (С.Кирсанов).

Макрополе действия включает в себя такие СМ-поля:

- 1) СМ-поле состояния, которое представляет собой композиты гибридного характера: заледе-ре-венев (В.Сидоров);
- 2) СМ-поле проявления признака:
 - а) возо-: возожженный (Б. Ахмадулина);
- 3) СМ-поле собственно действия:
 - а) воз-: возмножив (Б.Ахмадулина);
 - б) композиты гибридного характера: яздваиваться, язвивались, докарикатурекаешься (А.Вознесенский).

В области наречий мы выделяем макрополе свойства действия, которое включает СМ-поле качества с -о: сенородно, грибородно (В.Костров); СМ-поле количества с -ы: трикраты (А.Прокофьев). Макрополе признака

качества включает такие СМ-поля:

- 1) СМ-поле качества:
 - а) -о: боево (А.Прокофьев);
 - б) со-: со-цветно (Б.Ахмадулина);
- 2) СМ-поле степени проявления:
 - а) пред-: пред-северно (Б.Ахмадулина);
 - б) -ее: навечнее (Б.Ахмадулина)/.

В поэтическом контексте окказиональное слово порождает контекст, а окказиональное значение модифицирует семантику этого текста. При образовании индивидуально-авторских неологизмов по модели «предлог-приставка + знаменательная часть речи» (нами представлены такие неолексемы в примерах Б.Ахмадулиной) актуализируются семы корня и приставки. Контекст контаминирует значения. Таким образом возникает окказиональное образное значение со сложной семной структурой.

В русской поэзии конца XX в. наблюдается также явление субстантивации: переход имени прилагательного и глагола в класс существительных (нами представлены такие неолексемы из поэзии С.Кирсанова). В этом случае ядерная сема подкрепляется периферийными семами, семами грамматической семантики. Частично совмещаются макрополя имени существительного и глагола. Семемы, реализующие ту или иную семантему, семами своей структуры отражают резные стадии, ступени взаимосвязи, фиксируют тонкие, подчас неуловимые переходы от одного смысла к другому и тем самым создают взаимопроникаемую сеть отношений.

Использованная литература:

1. Алимпиева Р.В. Семантическая значимость слова и структура лексико-семантической группы / Р.В.Алимпиева. – Л.: ЛГУ, 1986. – 177 с.
2. Деривация и семантика: слово – предложение – текст. – Пермь: ПГУ,

1986. – 171 с.

3. Намитокова Р.Ю. Авторские неологизмы: словообразовательный аспект / Р.Ю.Намитокова. – Ростов н/Д.: Изд-во Ростовского университета, 1986. – 156 с.
4. Соколовская Ж.П. Проблемы системного описания лексической семантики / Ж.П. Соколовская. – К.: Наукова думка, 1990. – 184 с.
5. Стернин И.А. Проблемы анализа структуры значения слова / И.А.Стернин. – Воронеж: Воронежский университет, 1979. – 156 с.

Бігунов Д.О.

м.Рівне

ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНУ «МОВЛЕННЄВИЙ КОНФЛІКТ»

Оптимальний спосіб мовленнєвого спілкування прийнято називати ефективним, успішним, гармонійним, корпоративним і т. п. При його вивченні розглядаються шляхи створення мовленнєвого комфорту для учасників комунікативного акту, засоби і методи, які використовуються комунікантами для забезпечення або руйнування гармонійного спілкування.

Слід зазначити, що дослідники розглядають такі явища, як мовленнєвий конфлікт, ситуація (зона) ризику, комунікативний успіх / невдача (перешкода, збій, провал) та ін. Найбільш загальними і часто вживаними в спеціальній літературі термінами для позначення конфліктного типу мовленнєвого спілкування є терміни «мовленнєвий конфлікт» і «комунікативна невдача».

Не викликає сумнівів той факт, що при визначенні того чи іншого поняття необхідно виходити з природи цього явища. Про лінгвістичну (мовну) природу конфлікту в мовленнєвому спілкуванні говорить наступне: 1) адекватність / неадекватність взаєморозуміння партнерів по комунікації обумовлюється певною мірою властивостями самої мови; 2) знання норми мови і усвідомлення відхилень від неї сприяє виявленню факторів, що

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Воробйова Л. М.

Коментар до художнього твору в контексті міжкультурної комунікації 9

Кочубей О. С.

Основні риси поняття «міжкультурна компетенція»
в структурі перекладацької компетентності 15

Самборська І. М.

Внутрення форма и мотивированность производного слова 20

Войтенко І. Г.

Роль географічних стереотипів у англомовному
політичному дискурсі 25

Ступчик З. Р.

Підприємливість як засіб активізації розвитку міжкультурної
комунікації учнів на уроках англійської мови 29

Денисова С. П., Кузьмич О. В., Ніколаєва І. А.

Способи вираження інтенції звинувачення 33

Верьовкіна О. Є., Опанасик А. В.

Комунікативні інтенції в американському дискурсі 36

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Калиниченко М. М.

Загублений острів Германа Мелвілла 42

Воробйова І. А.

До проблеми передачі стилістично забарвленої лексики в перекладах
роману Т. Пратчетта “Правда” 46

Джава І. О.

Funktion des Zitats in Plenzdorfs „Die neuen Leiden des jungen W.“ 58

Фрідріх А. В.

Особливості семантики англійських онімів у творах Агати Крісті 63

Бєлова С. А.

Проектна методика як засіб формування креативних
здібностей особистості у творчій спадщині Г. Шаррельмана 80

Ярута Н. П.

Сучасна популярна біографія Заходу: виникнення
та тенденції розвитку 87

Пантілеєнко К. С.

Вплив ментальності на мовну репрезентацію концепту «життя»
в романі сучасної письменниці М. Матіос 93

Касаткіна-Кубишкіна О. В.

Соціолінгвістичні та синтактико-стилістичні особливості рекламних текстів 97

Вовчук Н. І.

Словообразовательные микрополя неолексем в русской поэзии конца XX века 103

Бігунов Д. О.

Особливості дефініції терміну “мовленнєвий конфлікт” 108

Івашкевич Е. Е.

The Ways of the Explication of Colloquial and Everyday Vocabulary in the Translation of the Novel “The Catcher in the Rye” by Jerome David Salinger 113

Афанас'єва Л. В.

Лексико – семантичне поле як лінгвістичне поняття..... 115

Зубілевич М. І., Бігунова С. А.

Поняття гендеру як елементу сучасного наукового знання (британський досвід)..... 120

Романюк С. К.

Рекламний дискурс: підходи до визначення, співвідношення з суміжними поняттями..... 126

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Кватоуз Лейла (Abu Qatousah Laila)

The Challenge of Reading in L2 132

Божок О. С.

Мовна компетентність у координатах підготовки вчителя іноземних мов (англійська)..... 135

Перерва К. М.

Applications of network technologies in English teaching 144

Гронь Л. В.

Переказ іншомовного тексту як методична проблема..... 147

Лук'янчук М. В.

Формування та розвиток творчих здібностей молодших школярів у змісті предмета «Іноземна мова»..... 153

Бердичевська І. В.

Формування полікультурної компетентності студентів засобами іноземної мови..... 162

Судима Т. М.

Застосування комунікативних методик у викладанні граматики англійської мови..... 178

Антоненко Н. Є.

Використання інтерактивних технологій у процесі навчання іншомовного мовленнєвого спілкування..... 182

Якимчук Н. О. Innovative Technologies in Learning and Teaching English	187
Федоришин О. П. Технологія застосування кооперативного навчання на заняттях з іноземної мови у вищій школі	191
Богатирчук Л. М. Sprichwörter im Deutschunterricht	199
Чапюк Ю. С., Завіднюк К. В. Підготовка майбутнього вчителя до розвитку творчого мислення молодших школярів засобами іноземної мови	203
Джава Н. А. Zehn Merkmale guten Unterrichts	207
Антюхова Н. І. Структурна модель творчого потенціалу майбутнього вчителя іноземних мов	210
Сичук А. С. Bringing Up Responsible Citizens at the English Lessons	219
Пивоварчук Т. О. Didaktisch-methodische Prinzipien des Fremdsprachenunterrichts	224
Денисова Л. П., Кузьмич О. В. Нетрадиційні методики викладання іноземних мов	227
Бігунова С. А., Зубілевич М. І. Вплив компонентів культури на процес культурологічно зорієнтованого навчання іноземної мови	233
Ніколаєва І. А. Полікультурне виховання та вплив гендеру на процес спілкування іноземною мовою	237
Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О. Роль і місце патріотичного виховання в процесі формування соціокультурної компетенції учнів на уроках іноземної мови	249
Луцик І. Г. Принципи та методичні прийоми комунікативного навчання англійської мови	256
Михальчук Н. О., Мазяр В. М. До проблеми культуроспрямованого оволодіння студентами іноземними мовами	267
Федорець М. А. Теоретичний аспект професійної компетентності сучасного викладача іноземної мови іноземної мови	275
Постоленко І. С. Участь британських батьків в організації шкільного педагогічного процесу	282
Бляшевська А. В., Леонова Л. Ф. Методи підвищення рівня активності студентів-підлітків коледжу	285

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Федоришин О. П.

Колаборативне навчання як інтерактивний метод навчання іноземної мови у вищій школі 289

Федоришина В. О.

Teaching Profession in Ontario, Canada 297

Березіна Н. Л.

Педагогічні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності студентів 304

Стомпор Моніка

Educational Situation of Teaching Polish Language in Norway 316

Леонова Л. Ф.

Комунікативні стратегії навчання англійської мови (на прикладі роботи з граматичним матеріалом)..... 330

Константинова О. В.

Навчання студентів-філологів особливостям перекладу англійськомовних документів 340

Данілова Н. Р., Денисюк Л. В.

Інноваційні та педагогічні нововведення у методиці навчання іноземних мов у ВНЗ 347

Вєтрова І. М.

Роль спецкурсу «Альтернативні школи США» у процесі професійної підготовки вчителя англійської мови..... 350

Федорець М. А.

Використання методу проєктів як засобу підвищення ефективності викладання іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах 353

Бляшевська А. В.

Інтерактивні методи навчання аудіювання як засіб реалізації комунікативного підходу до вивчення англійської мови..... 359

Завіднюк К. В.

Метод асоціативних символів..... 370

Третьякова К. В.

Інтеграція дисципліни «латинська мова» в сучасний освітній простір 374

СЕКЦІЯ 5. ЗІСТАВНА ЕТНОЛІНГВІСТИКА ТА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АСПЕКТІ МОВНИХ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНИХ КАРТИН СВІТУ

Хатамі Моджтаба (Khatami Mojtaba) Critical Thinking and Mindfulness among Iranian EFL Learners	379
Сабанюк О. П. Мовна та концептуальна картини світу як відображення свідомості нації.....	390
Курята Ю. В. The Influence of the Religious Mythologem on the Formation of Children’s Spirituality.....	401
Смірнова М. Л. Die wichtige Rolle der Fachübersetzung	404
Михальчук Н. О., Чала Ю. М. The Ways of Solving the Problem of the Communicative Behavior of People in English-Speaking Countries.....	411
Замашна С. М. Проблеми перекладу і деякі шляхи їх подолання.....	437
Кіндрат Н. П. Major Issues of Language and Gender	440
Корзієнко Н. В. Американські топоніми-прізвиська як засіб передачі національної ідентичності у мовній картині світу	444
Федорець М. А. Концептуальні моделі у процесі оволодіння англійською мовою та комбінаторні особливості термінології комунікації.....	448
Васильчук Н. В. Поняття «картина світу» у сучасній лінгвістиці.....	454
Мосіна Ю. С. Складність в роботі з англійськими технічними текстами через неоднозначність перекладу термінів.....	460
Краєвський П. І. Конфлікт – феномен соціального явища	464
Івашкевич І. В. До питання розв’язання структури професійної компетентності фахівця юридичної сфери діяльності.....	469
Івашкевич Е. З. До питання розв’язання проблеми структури соціального інтелекту як системи інтелектуальних здатностей особистості	473
Байло Ю. В. До проблеми дефініції понять: концепт, поняття та значення у сучасній лінгвістиці	484
Михальчук Н. О., Хупавцева Н. О. До проблеми використання емпіричних методів дослідження розуміння літературних творів старшокласниками	487
Івашкевич Е. З., Яцюрик А. О. Розв’язання проблеми структури соціального інтелекту особистості	

в парадигмальному просторі раціогуманістичної психології	492
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	504